

Sayın Meclis Başkanım, Değerli Divan, Meclisimizin Çok Kıymetli Üyeleri, Değerli Komite Başkanlarım, Basınımızın Değerli Temsilcileri; Hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat tarihinde, merkezi Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan; 13 milyondan fazla vatandaşımızın doğrudan etkilendiği, 11 ilimizde ağır hasara yol açan iki büyük deprem yaşadık. Akabinde henüz ilk depremlerin şokunu atlatamadan şahsım ve yönetim kurulu arkadaşlarımla bölge ziyaretim sırasında Hatay merkezli 6,4 ve 5,8 şiddetindeki depremlere bizzat şahit olduk.

Toplumsal yaşantımız içerisinde, tek bir insanımızın dahi herhangi bir sebeple incinmesi bizleri üzerken, bu korkunç afette yitirdiğimiz on binlerce canımız ve çok sayıda kentimizde oluşan büyük hasar hepimizi derinden yasa boğdu. Hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Ülkemizin ve milletimizin Başı sağolsun. İnşallah Cenab-ı Allah bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Ülkemizin karşılaştığı en büyük afetlerden biri olan bu depremde yüzbinlerce aile dağıldı, kimi aileler bütün fertleriyle can verdi. Binlerce bebek, çocuk öksüz ve yetim kaldı. Anneler ve babalar gencecik evlatlarını bu elim hadisede yitirdi. Tarihsel önemi bulunan, medeniyetler beşiği şehirlerimiz, kültür hazineleriyle birlikte yok oldu.

Meydana gelen korkunç hasar, hem bireysel hem toplumsal travmalara neden oldu. Enkazların altında aileler birbirine sarılmış halde bulunurken, enkazların üzerinde toplum kenetlenmiş, halen hayatta olabilecek canlarımızı bulmaya, kurtarmaya, yaraları sarmaya, hasarı azaltmaya çalışıyor. Güzel ülkemizin her noktasından, alicenap halkımızdan deprem bölgesine insan gücü ve yardım aktı. Dünyanın birçok ülkesinden ülkemize yardım ve destek ulaştı. Felaketin boyutları, kara kışın ayazında yüreklerimizi yakarken, yardımlaşmanın ve dayanışmanın yüceliği manevi çapamız ve daha fazlasını yapabilmek için çaba göstermemize destek oldu.

Bu vesile ile canla başla çalışan ulusal ve uluslararası bütün kurtarma ekiplerine teşekkürlerimizi sunuyoruz. Afet bölgesinde devletimizin kurumları, meslek ve sivil toplum örgütleri, iş dünyasının kuruluşları olan odalarımız ve borsalarımız,

sendikalarımız, şirketler ve vatandaşlarımız seferber oldu. Birlik olduk, bütün Türkiye, bir olduk.

Biz de Ankara Sanayi Odası olarak, bu zorlu süreçte depremzede vatandaşlarımıza bir nebze derman olabilmek adına, tüm üyelerimizle ve meslek komitelerimizle birlikte çalışarak, afetten zarar gören vatandaşlarımızın yanında olduk ve olmaya devam edeceğiz.

Ankara Sanayi Odası olarak, hızla aksiyon aldık, Odamız bünyesindeki 40 meslek komitesi başkanımızın koordinasyonu ile deprem bölgesinde belirlenecek bir alanda "Konteyner Yaşam Merkezi" kurulması için çalışmalarımıza başladık.

Deprem bölgesindeki olumsuz hava koşullarının da etkisiyle geceyi dışarıda geçirmek iyice zorlaşırken, ASO olarak, tam donanımlı yaşam merkezi kurulması için kampanya başlattık.

TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarciklioğlu önderliğinde; İş Dünyası Konut Seferberliği'ne iştirak ettik. Bunların yanında her türlü yardım malzemesinin üretimi, tedariki ve bölgeye nakli faaliyetlerimizle çalışmalarımıza artan bir ivmeyle devam ediyoruz.

Bu vesile ile hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, hepinizle gurur duyuyorum. Göstermiş olduğunuz bu hassasiyetle, ne kadar koca yürekli insanlar olduğunuzu ortaya koydunuz. Hepinizden Allah razı olsun. İyi ki varsınız, iyi ki sizleri temsil eden bir başkanım.

Değerli Meclis Üyeleri ve Komite Başkanlarım,

Depremden üzerinden yaklaşık iki hafta geçti. Enkazların tozu henüz inmedi, hasar tespiti mutlak anlamda nihayete ermedi. Bugün de teessürümüz dün ile aynı, acımız ilk günkü gibi taze ve derin. Yapılması gerekenler noktasında ise giderek daha fazla bilgiye ve kavrayışa sahip oluyoruz. Depremden etkilenen insanlarımız başta olmak üzere bütün toplumu içeren bir iyileşme gerekliliği ve on bir ilimizin birçok kesiminde yeniden inşa dönemi önümüzde duruyor.

Yaşanan deprem makro dengeleri önemli oranda etkileyecek gibi görünüyor. Bu tür negatif arz yönlü şokların en önemli olası sonuçları, ilk etapta üretimde düşüş ve enflasyonla birlikte yaşanan durgunluktur. Geniş bir coğrafi alana yayılan depremin ortaya çıkardığı sosyolojik etkisi kadar ekonomik etkilerini de olumsuz şekilde yaşayacağız.

Açıklanan resmi verilere göre depremden etkilenen 10 ilde toplam 13 milyondan fazla kişi yaşıyor ve bu sayı toplam Türkiye nüfusunun %15,7'sini oluşturuyor.

10 ilden oluşan bölge Türkiye'nin toplam gayri safi yurtiçi hasılasının %10,1'ini gerçekleştirirken, ekonomik büyümenin 1,15 puanı bu 10 il tarafından geliyor. Bölge ihracatımızın yüzde 8,5 kadarını gerçekleştiriyor. Tarımsal katma değer yüzde 14,5 kadarı bu bölgeden geliyor. İmalat sanayi üretiminin yüzde 11,3 değerini gerçekleştiren bölge ağırlıklı olarak tekstil ve metal sektörleri ile öne çıkıyor.

Bu rakamlara, OHAL kapsamına sonradan alınan Elazığ ilimizi ve kısmen hasar gören diğer çevre illeri eklediğimizde sayılar büyüyor ve depremin ne kadar geniş bir alanı etkilediğini net bir şekilde ortaya koyuyor.

Yapılan ilk projeksiyonlar, depremin ülkemizin toplam gayri safi yurt içi hasılasının %2'sine varabilecek bir kayba yol açtığına işaret ediyor. Bir başka çalışma, oluşan maddi hasarın 84 milyar dolar düzeyinde olabileceğini belirtiyor. Tespit edilen hasarın büyüklüğüne paralel olarak, büyüme tahminleri de depremin ardından aşağıya çekilerek revize ediliyor.

Değerli Meclis Üyeleri ve Komite Başkanlarımız,

Kahramanmaraş depreminin ardından ülkemizin geleceği, insanlarımızın refahı ve iyiliği için çok acil ve öncelikli olan meseleler iki kategoride bulunuyor. Bunlardan birincisi, ileride yaşanacak olan deprem ve diğer doğal afetlere yönelik araştırmaların ve hazırlıkların hızla yapılmasıdır.

Deprem, coğrafyamızın acı bir gerçeği olup, maalesef bu acı gerçeğe tekrar yüzleştik. Kaçınılmaz bir doğa olayı. İnsanoğlu-doğa ilişkisinin belirleyici ve hükmedici unsuru, doğadır.

Deprem kuşağında yer alan bir ülke olarak depremleri yaşamamız kaçınılmaz olsa da, can kayıplarının ve hasarın önüne geçebilmek, minimize edebilmek mümkündür.

Bu acıyı bir daha yaşamamak için neler yapmamız, neleri değiştirmemiz gerektiğini ortaya koymalıyız. Bilim insanlarının uyarılarını dikkate alarak, beklenen diğer olası afetler için ne ölçüde hazırlıklı olduğumuzu belirlememiz ve eksiklerimizi tamamlayarak, hazırlık seviyemizi en üst düzeye çıkarmamız gerekiyor.

Depremi ihmale gelmediğini, her deprem sonrasında maalesef yaşayarak idrak ediyoruz.

Ne yazık ki deprem gerçeği, arama kurtarma çalışmaları tamamlanana kadar gündemde yer buluyor. Arama kurtarma faaliyetleri sona erince deprem konusu yavaş yavaş gündemden düşüyor. Yaşadığımız bu son facia ile depremin daima öncelikli gündem konularımızın arasında yer alması gerektiği bir kez daha açıkça ortaya çıkmıştır.

Değerli Meclis Üyeleri ve Komite Başkanlarımız,

Ülkemizin geleceği ve toplumun refahı için acil ve öncelikli olan diğer husus, depremin sosyal ve ekonomik tahribatını hızla giderecek politikaların hayata geçirilmesidir. Bu noktada, birazdan aktaracağım değerlendirmelere geçmeden önce, bütün imkânlarını seferber eden ve gerekli düzenlemeleri yapmakta olan devletimize, Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, bütün bakanlarımıza, kamu kurum ve kuruluş yetkililerine ve yerel yöneticilerimize, elini taşın altına koyan, risk alan nakdi ve aynı yardımda bulunan herkese teşekkür ediyorum.

Depremi sosyal ve ekonomik boyutu değerlendirilirken, deprem öncesinde mevcut bulunan ekonomik zorlukların üzerine bu afeti yaşadığımızı göz ardı etmeyelim.

Temel makroekonomik göstergelerin de açıkça ortaya koyduğu, ülkemizde son dönemlerde en önemli ekonomik sorun, yüksek enflasyondur.

Hane halkları açısından baktığımızda, enflasyon ve hayat pahalılığı, özellikle sabit gelirli vatandaşlarımızın hayat standardını olumsuz etkilemiştir.

Dar tanımlı işsizlik %10'un üzerinde, geniş tanımlı işsizlik %20'nin üzerinde olup, işgücü verileri, büyük ölçüde kadınları ve genç nüfusu içeren geniş bir atıl ve kırılğan nüfusun varlığını gösteriyor.

Bu sayılar, depremin ardından uygulanacak olan tedbirlerde, para ve maliye politikalarında alicenap milletimizin fedakarlıklarını arttırmayacak, mağduriyetini azaltacak mekanizmaların tasarlanması gerektiğini ifade ediyor.

Üreticiler açısından baktığımızda, yurt içi üretici fiyat endeksinin yıllık ve aylık bazda arttığını görüyoruz. Maliyet artışı nedeniyle reel sektör ciddi sıkıntılar yaşarken, özellikle ihracatçı firmalar fiyatta rekabet etmekte zorlanıyor. Enflasyon ile döviz kurları arasındaki makasın açık olması ihracatçı firmaların uluslararası rekabet gücünü azaltıyor.

Bu duruma ilave olarak, Forward döviz kurunun artan maliyetleri, girdilerin önemli bir bölümünü ithal etmek durumunda olan üreticilerin bilanço kırılğanlıklarını arttırıyor, artan maliyetler ve kur riski nedeniyle yatırım yapmak güçleşiyor.

Nitekim son açıklanan veriler sanayi üretiminin ve imalat sanayi kapasite kullanım oranının azalmaya devam ettiğini gösteriyor. PMI endeksi 2022 yılının Mart ayından bu yana eşik değere yakın seviyede seyrediyor.

İhracatımız, hacim olarak büyük bir artış gösterirken, bu karşın dış ticaret açığı ve cari açık oldukça yüksek kalmaya devam ediyor.

Reel sektör, depremden önce var olan bu ekonomik kırılğanlıklarla başa çıkmaya çalışırken, afetin etkileriyle birleşince, üretimde ve ihracatta aksaklıkların artması ihtimali güçleniyor.

Hem iç hem dış koşulların etkisiyle, önümüzdeki dönemde ihracatın büyümeye katkısı çok belirleyici olacaktır. Dolayısıyla ihracatın desteklenmesi, ekonomik büyümede beklenen revizyonun yönünü ve düzeyini belirlemede birincil derecede etkili olacaktır.

Yaşanan deprem felaketi sonrasındaki toparlanma sürecinde, bölgesel kalkınmanın hızla sağlanması açısından, depremden etkilenen illerde faaliyet gösteren reel sektör

firmalarına yönelik özel ve kolaylaştırıcı, destekleyici uygulamaların devreye alınmasının önemini de belirtmek isterim.

Bir diğer husus, yaşanan deprem felaketi sonrasında, barınma sorunundan dolayı çalışanların önemli bir kısmının deprem bölgesinin dışına çıkmasıdır.

Deprem bölgesindeki sanayicilerimizin üretime devam edebilmesi ülkemiz açısından çok önemli. Birçok firma işgücü yetersizliğinden ya fabrikasını kapattı ya da çok düşük kapasite ile üretim yapmaya devam ediyor.

Bu itibarla bölgenin barınma sorunu ivedi bir şekilde çözülmesi gerekiyor. Hükümetimiz tarafından bölgenin iş gücü ihtiyacının karşılanması için destek mekanizmaları devreye sokulmalıdır.

Bu minvalde Ankaralı sanayiciler olarak geçici tersine göç adını verdiğimiz bir kampanya başlatıp, deprem bölgesindeki sanayicilerimizin eleman ihtiyacını geçici süre ile karşılamayı düşünüyoruz. Pazartesi günü, Antakya Ticaret ve Sanayi Odası ve Antakya Organize Sanayi Bölgesi başkanları ve yönetim kurulu üyeleri ile istiarede bulunarak ihtiyaçlarını bize bildirmelerini talep ettik.

Bu konuyla bağlantılı daha önemli bir diğer sorun, yakın gelecekte ortaya çıkabilecek demografik yapının bozulma riskidir. Deprem bölgesinden ciddi oranda başka şehirlere hızlı bir göç yaşanması nedeniyle, nüfus yapısında bir bozulma ortaya çıkması muhtemeldir. Özellikle Hatay şehrinde bu risk daha da yüksek gözüküyor. Atamızın emaneti, "Hatay'a milyonlarca Türk'ün şahsi meselesi" olarak bakıp bütünsel ve yapıcı politikalarla tersine göçün ivedi bir şekilde devreye alınması gerekiyor.

Değerli Meclis Üyeleri ve Komite Başkanlarım,

Kahramanmaraş ve Hatay depremleri, ülkemizin karşılaştığı en büyük afetlerden biridir.

Fakat şunu da biliyoruz ki biz güçlü bir milletiz. Devletimiz ve iş dünyamız bu zor durumun altından kalkacak bilgi ve beceriye sahiptir. "Ateş düştüğü yeri yakar" demeyeceğiz, Ne gerekiyorsa bölgeye her türlü yardımı yapacağız.

Ne yerinde söylemiş Orhan Veli;

"Biliyorum, kolay değil yaşamak;

Ama işte...

Bir ölünün hâlâ yatağı sıcak,

Birinin saati işliyor kolunda...

Yaşamak kolay değil ya kardeşler,

Ölmek de değil;

Kolay değil bu dünyadan ayrılmak..."

Yiten canlarımız geri gelmeyecek ve onlara dair yaşadığımız acılar son bulmayacak olsa da, bu korkunç afetin yıkıcı etkilerini bertaraf edene kadar, ali milletimizin yaralarına merhem olana kadar çalışmaya bizler devam edeceğiz.

Dayanışma ile yaralarımızı hep birlikte saracağız.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sözleriyle, *"Hiçbir zaman ümitsiz olmayacağız, çalışacağız, memleketi kurtaracağız."*

Konuşmama burada son verirken, bu acıları bir daha yaşamamamızı diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

VIDEO

Değerli meclis üyeleri,

Depremden sonra bölgeye bizzat 4 defa gittim, gördüklerimin kadrajına sığan çok küçük bir kesitini sizinle paylaştım...

Orada... Üzülerek söylüyorum ki...

"Dirisini ararken ölüsünü bulduğu için mutlu olan insanlar gördüm"...

Sizin desteklerinizle bu acılara bir nebze olsa merhem olmaya çalıştık...

Hepinize tekrardan ayrı ayrı teşekkür ediyorum, hepinizle gurur duyuyorum. Göstermiş olduğunuz bu hassasiyetle, ne kadar koca yürekli insanlar olduğunuzu ortaya koydunuz.

Sizlerle beraber, odamızın organlarında hiçbir görev olmayan üyelerimizden, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızdan ve hatta ticari ilişkilerimizin olduğu uluslararası firmalardan destek aldık ve almaya devam ediyoruz.

Tekrardan Hepinizden Allah razı olsun. İyi ki varsınız, ne mutlu ki bana sizleri temsil eden bir başkanım...

Saygılar...

Hürmetler...